

UHERSKÉ HRADIŠTĚ

BÝVALÝ JUSTIČNÍ PALÁC S VĚZNICÍ

Skutečný počátek intenzivní stavební činnosti mimo obvod bývalé pevnosti přináší devadesátá léta 19. století. Koncem 80. let bylo rozhodnuto o výstavbě Justičního paláce s vězením na Všehrdově ulici, který byl v letech 1891 – 1897 realizován. Podnětem k tomuto záměru byla existence dvou soudů v Uherském Hradišti a požár věznice ve Františkánské ulici v roce 1891.

Zároveň s realizací tohoto reprezentativního sídla soudu bylo dotvořeno Palackého náměstí výstavbu tří domů pro advokáty (dnes je v těchto domech Mutní projekt, Speciální škola a třetí patří soukromému majiteli) a výstavbou hotelu Grand. Za 2. světové války používali vězení Němci jako vazební věznice pro věznění politických vězňů před transportem do koncentračních táborů. V roce 1945 se v Justičním paláci konaly mimořádné lidové soudy, které byly zřízeny při každém krajském soudu. Souzení byli kolaboranti a přímo na nádvoří věznice se konaly popravy (veřejné) oběšením.

Prvního února 1949 byla provedena reforma veřejné správy. Soudní kraje měly identické území jako kraje politické. Krajským městem se stal Gottwaldov a byl zřízen kraj Gottwaldovský. Uherské Hradiště však mělo hluboko zakořeněnou tradici krajského města, proto i když byl krajským městem Gottwaldov, byly v Uherském Hradišti zřízeny významné krajské úřady (finanční krajský úřad, krajský archiv) a také zde bylo ponecháno sídlo krajského soudu s věznicí.

Město Uherské Hradiště bylo tedy od roku 1749 až do roku 1949 krajským městem. Pro věznici započala neslavná komunistická „grebeničkovská“ etapa. Do hradištského vězení byli svázeni hlavně zemědělci ze vsetínska, kteří se bránili zabavení svého majetku a byli zde týráni jako ve středověku.

Justiční palác s vězením sloužil svému účelu až do roku 1960. V tomto roce opět proběhla reforma veřejné správy. Tehdejší uspořádání krajů bylo zrušeno. Byl ustanoven Jihomoravský kraj s krajským městem Brno a krajské vězení bylo přestěhováno i se soudem do Brna. Okresní soud byl přestěhován do bývalé budovy Okresního úřadu. Justiční palác začal sloužit pro účely Uměleckoprůmyslové školy a sídla Sboru národní bezpečnosti (vyšetřovna, cely pro předběžně zadržené) – toto sídlo bylo počátkem 90. let 20. století zrušeno a Policie ČR sídlí v novém objektu na Velehradské třídě. Věznice je od roku 1960 zrušena a je prázdná. Bývalý justiční palác slouží Střední uměleckoprůmyslové škole. V historizující novorenesanční stavbě stojí za pozornost především vstupní vestibul školy zaklenutý zrcadlovou klenbou s lunetami a kaple ve vězeňské části.

Celý soubor je kulturní památkou.